

VA-policy för Ödeshögs kommun

Bild: Trehörnasjön

Antagen	Giltighetstid	Senast reviderad	Diarienummer
Kommunfullmäktige 2022-04-19	Tillsvidare		2020/XX

1. Inledning

Ödeshögs kommun ska ha en säker, klimatanpassad och hållbar VA-försörjning som bidrar till bebyggelseutvecklingen i kommunen. VA-policyn är en av tre delar i Va-planarbetet.

I policyn finns ställningstaganden som är styrande för kommunens VA-planeringsarbete som gäller alla kommunala nämnder och bolag. Syftet är att visa hur kommunen avser säkerställa en långsiktig hållbar vatten- och avloppsförsörjning. Målsättningen med arbetet är att skapa långsiktiga ställningstaganden och riktlinjer för kommunens VA-försörjning.

Ett mer övergripande mål är att minska miljöbelastningen och därmed möjliggöra för en långsiktigt hållbar bebyggelseutveckling samt att skapa förutsättningar för en utveckling av attraktiva områden för boende och andra verksamheter. Att skapa en struktur och framförhållning av VA-planeringen i kommunen är en del av arbetet med att nå dessa mål. VA-policyn ska bidra med förutsättningar för att kunna göra investeringar där de gör mest nytta.

VA-policyns syfte:

- vara en vägledning för att nå en långsiktigt hållbar utveckling inom vatten- och avloppshantering.
- ange riktlinjer för hur vatten- och avloppsförsörjningen ska lösas inom och utanför va-verksamhetsområden.
- bidra till att skydda miljö och hälsa men även främja tillväxt och byggande.

1.1. Revidering och uppföljning

För att VA-policyn ska vara ett användbart underlag för kommunens arbete med VA-försörjningen och översiktlig planering behöver den hållas aktuell. En översyn av policyn ska ske varje mandatperiod.

2. Övergripande ställningstagande för VA-försörjning inom kommunen

Nedanstående ställningstaganden gällande VA-försörjning är en förutsättning för att vi ska uppnå de övergripande målen och vår vision. Ställningstagandena är vägledande i alla kommunala VA-frågor och tillsammans med andra beslutade dokument utgör de underlag för kommunens övergripande planering

- Alla kommunala nämnder, styrelser och bolag ska arbeta i överensstämmelse med VA-policyn.
- Kommunens hantering och planering av vatten- och avloppsförsörjning (VA-försörjning) ska kännetecknas av långsiktig hållbarhet ur ekologisk, ekonomisk och social aspekt i hela kommunen.
- Informationsinsatser i VA-ärenden från kommunens olika verksamheter till fastighetsägare bör vara samordnade.
- Kommunens arbete med frågor som rör VA-försörjning ska bidra till att miljökvalitetsnormerna för vattenförekomster uppfylls.
- Dagvattenhanteringen ska vara långsiktigt hållbar både ur flödes- och föroreningsynpunkt.

- Risk- och sårbarhetsfrågor ska beaktas och hanteras kontinuerligt.
- VA-anläggningar och ledningsnät ska vara driftsäkra, robusta och ha ett tillfredställande skydd.
- Åtgärder inom verksamhetsområde för allmänt VA ska i huvudsak finansieras via va-taxan.
- Det ska finnas en balans mellan anslutningsavgifter och bruksavgifter så att utbyggnad av VA sker rättvist inom kollektivet.
- VA-frågorna ska beaktas i alla planering. Vid detaljplanering av nya områden och detaljplaneändringar ska kommunen noga beakta att VA-försörjningen är långsiktigt och hållbart reglerad så att inte negativa effekter uppstår i miljön eller påverkar människors hälsa.
- Kommunen ska lösa VA-försörjningen i samlad bebyggelse i form av kommunal anläggning där miljö- eller hälsomässigt behov finns och där det är rimligt för VA-kollektivet och fastighetsägare. Om det blir ekonomiskt orimligt för VA-kollektivet eller fastighetsägare kan kommunen stödja, exempelvis genom att ge vägledning för att anlägga gemensamma enskilda lösningar.

3. Spillvatten inom verksamhetsområden

- Underhålla och förnya befintliga anläggningar och ledningsnät i den takt som det behövs för att bibehålla deras funktion och driftsäkerhet.
- Ha en långsiktig plan för VA-utbyggnad i takt med ny bebyggelse.
- Verka för att det kommunala VA-systemet utvecklas där det ger störst resultat för miljö och hälsa, samt är ekonomiskt rimligt och tekniskt möjligt.
- Utanför befintliga verksamhetsområden för kommunalt VA ska fastigheter ifall det är tekniskt möjligt och kapaciteten finns ges möjlighet att ansluta till kommunala ledningsnätet.
- Industrier och andra verksamheter ska bara få släppa ett processavloppsvatten till det kommunala ledningsnätet efter samråd med VA-huvudmannen. En bedömning av avloppsvattnets egenskaper och innehåll av skadliga ämnen görs i varje enskilt fall och regleras enligt Allmänna bestämmelser för kommunalt vatten och avlopp (ABVA) och upprättade industriavtal. Kommunens riktlinjer för industriellt avloppsvatten gäller.
- Ett aktivt arbete ska bedrivas inom avloppsverksamheten för att minimera påverkan på miljön och recipienter, exempelvis genom uppströmsarbete och driftoptimering.

4. Dricksvatten inom verksamhetsområden

- Lokala grundvattentillgångar och ytvattentäkter ska skyddas och brukas på ett långsiktigt hållbart sätt. Kommunens allmänna dricksvattentäkter ska ha aktuella vattenskyddsområden och skyddsföreskrifter.
- Ordnad reservvattenförsörjning bör finnas för alla större vattentäkter som betjänar fler än 2000 personer.

- För att skydda kommunens vattenförsörjning mot sabotage och skadegörelse ska kommunen arbeta förebyggande samt ha en tillfredsställande säkerhet. Inga obehöriga ska ges tillträde till vattenverk, reservoarer eller tillgång till ledningsregistret.

5. Nöd- och reservvatten

- För alla områden med allmän dricksvattenförsörjning ska en nödvattenplan finnas och vara känd för alla berörda.
- I situationer då reservvattenförsörjning nyttjas kommer samhällsviktig verksamhet att prioriteras och en hög täckningsgrad av normalbehovet ska eftersträvas.

6. Dagvatten

- Dagvatten som uppstår på kvartersmark (tomtmark) tas i första hand omhand lokalt. När det i undantagsfall krävs används fördröjning på allmän plats och avledning i ledningsnät.
- Dagvattenhanteringen ska lyftas fram i samhällsplaneringen med beaktande av miljöbelastning och klimatförändringar genom att dagvattenfrågan belyses tidigt i planprocessen eller i utredningsskedet.
- Dagvattensystem ska utformas med hänsyn till platsens förutsättningar, dagvattnets föroreningsgrad, naturliga vattenströmmar och recipientens känslighet.
- Lagring av förorenade massor inklusive snö anordnas där påverkan på recipienten begränsas.
- Kommunen ska jobba aktivt med att koppla bort dag- och dräneringsvatten från allmänna spillvattenledningar.
- Skyfallsberedskap motsvarande minst 100-årsregn ska eftersträvas i öppna dagvattensystem vid ombyggnationer av allmän platsmark och vid detaljplanläggning.

7. Enskild VA-försörjning

- Tillsynen av enskilda avlopp ska i första hand prioriteras till områden med stor miljö- och hälsopåverkan. Högre reningskrav utifrån miljö- och/eller hälsoskydd kan ställas på enskilda avloppsanläggningar i områden med hög skyddsklassificering. Varje ansökan bedöms utifrån förutsättningarna i varje enskilt fall.
- Tydlig rangordning av utbyggnad av verksamhetsområden för VA med beaktande av utveckling, ekonomi och miljö.
- Samordnad prövning av bygglov och enskild VA-lösning ska ske för att underlätta för fastighetsägare och främja en god miljö. En förutsättning för bygglov och beviljande av förhandsbesked skall vara att vatten- och avloppsförsörjning går att lösa.
- Arbeta för ett långsiktigt hållbart omhändertagande av slam från enskild spillvattenhantering.

8. Brand- och släckvatten

- I samband med utbyggnation eller ombyggnation av befintligt nät ska behovet av brandposter utredas.
- Förhindra att förorenat släckvatten okontrollerat sprids inom vattenskyddsområde eller nära enskild vattentäkt.
- Förhindra att förorenat släckvatten ger upphov till förorening av grund- och ytvatten, samt okontrollerat sprids inom vattenskyddsområde eller nära enskild vattentäkt.
- Om möjligt kunna förhindra/begränsa att miljöfarliga föroreningar når dagvattensystemen vid större utsläpp eller olyckor.